

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 11/10-1943.

SYDFRONTEN. Den 5. arme har innledet sluttangrepet mot de tyske stillingene på Voltornos nordbre. Kanonaden fra det forutgående artilleribombardement kunde merkes i Roma, 15 mil unna. Pontongbroer er slått over Volturno langs en nesten 50 km. bred front, og tropper og krigsmateriell føres i jevn strøm over elven. Kassekrig har dratt sammen store styrker, og etter alt å dømme er et feltslag av store dimensjoner iferd med å utvikle seg. Sydøst for Capua er Caserta erobret, og de allierte forsøker her å opprette kontakt med de styrker som går til angrep nord og nordvest for Benevento. I det midtre området er enn videre San Marco erobret. Den ligger praktisk talt midt på halvøya.

Ved **Adriaterhavskysten** har Montgomerys angrep nord og nordvest for Ternoli sluttet med at tyskerne har måttet trekke seg tilbake til nye stillinger. Den 8. arme har vunnet første runde i slaget om Ternoli-området. Syd for Ternoli er Lario erobret. Den 8. arme har presset seg fram ytterligere 3 kilometer nord for Ternoli og har erobret Guglionesi, Colletorto og Gambalesa. Forevrig er det gjort terrangvinninger på ca. 6 km. langs hele den 8. armers front. Indiske tropper opererer nå i Italia. Den 16. tyske panserdivisjon, som i hast var overført fra Napoli, hadde fått ordre til å gjenerobre Ternoli. Etter 48 timers bitre kamper, ble tyskerne tvunget over på defensiven. Montgomery rykket igjen til seg initiativet, og den 8. arme rykker videre fram.

Jugoslavia. Angrepsoperasjoner i stor skala utføres i det sydvestlige Kroatia. Jernbanebroen på linjen Zagreb - Ogulin er sprengt. Jugoslavernes 7. divisjon baner seg vei mot Karlovac. Byen Ogulin er omringet. I området ved Susak er det heftige kamper. Partisanerne holder den viktige havnebyen Bakar, sydøst for Susak. Forbitrede kamper raser i de sydlige forsteder til Trieste. Den 1. dalmatiske divisjon opererer med hell i Bankovac - Zara-området og rykker fram mot Zara. Tre byer i Kroatia og en i Montenegro er erobret.

Store flyraider mot Kreta og Hellas. Tuftige bombefly har angrepet flyplassene i Saloniki, Athon, Argos og Larissa i Hellas og Kastelli Pediada på Kreta. Videre er angrep rettet mot Maritza- og Galato-flyplassene på Rhodos og Herakleion-flyplassen på Kreta.

Fasitt. Tyskerne erkjenner selv at slaget om Roma er begynt. Montgomery har konsolidert sine stillinger ved Ternoli, og den 5. arme har gått over Volturno. Hvis tyskerne akter å by alvorlig motstand syd for Roma, så bør de gjøre det nå, mener ekspertene i London. Den 5. arme har nå to gode veier som fører til Roma. Den ene går langs kysten over de Pontinske sumpene, den annen lenger inne i landet. Begge veiene går gjennom sletteland, og det blir vanskelig for tyskerne å gjøre langvarig motstand her.

VESTFRONTEN. De siste døgn er preget av en stadig heftigere anglo-amerikansk luftoffensiv mot tysk og tysk-okkupert område. I britisk presse går den under betegnelsen "Den store hestoffensiven". Etter voldsomme angrep mot Stuttgart, Friedrichshafen, München, Bremen og Vegesack er mål i Polen, Øst-Preussen og Pommern samt byene Hannover, Bremen, Berlin, Münster og Coesfeld og krigsviktige anlegg i Ruhr blitt belagt med spreng- og brannbomber. Tusenvis av allierte langdistansefly har deltagt. Trafikken over Kanalen har slått alle rekorder hittil. Preludiene til den ventede massebombingen av fastlandet er spillet opp, og de allierte er iferd med å montere sin samlede offensivarmada med baser på de britiske øyene.

Fredag i dagslys bombet store styrker amerikanske flygende festringer Bremen og Vegesack. 142 tyske jagerfly ble skutt ned. Amerikanerne mistet 30 bombefly og 3 jagerfly.

Natt til lørdag gikk ca. 800 britiske bombefly til angrep mot Hannover, Bremen og Berlin.

Ca. 600 deltok i raiden mot Hannover, som i den siste måneden er blitt utsatt for en rekke mas-seangrep. Atlantic opplyser at 2.500 døde ble trukket fram i løpet av lørdag, og 38.000 personer ble husville etter nattens raid. I angrepet mot Brænen deltok ca. 150 Lancasterfly, mens Mos-quitofly bombet Berlin og Ruhr-området. I Brænen raste det heftige ildbranner etter fredagens amerikanske dagslyssraid. 31 bombefly savnes etter nattens operasjoner.

Lørdag i fullt dagslys satte sterke amerikanske bombeflyvållinger ny langdistanserekord med kraftige angrep mot militære mål i Øst-Preussen, Pommern og Polen. Liberatorflyene tilbake-la en strekning på nesten 3.000 kilometer og bombet bl.a. Danzig, Gdônia, Anklam, nordvest for Stettin og Marienburg ved Weichsels ene munding i Øst-Preussen. De foreløpige rapporter viser store skader på havneanlegg, fabrikker og kommunikasjoner i de berørte områder. Hovedmålet var orlogsbasen Gdônia, hvor flere slagskip og panserskip fra den tyske flåten ligger. 91 tyske jagerfly ble skutt ned. 29 bombefly gikk tapt.

Matt til søndag ble Berlin bombet av Mosquitofly. Ingen fly gikk tapt.

Søndag i dagslys gikk amerikanske flygende festninger til angrep mot mål i Tyskland for tredje dag på rad. Målene var det store jernbanestruktur Münster og Coesfeld, 30 km. vest for Münster. En tysk flyplass i Holland ble også angrepet. 102 tyske jagerfly ble skutt ned. Amerikanerne mistet selv 32 maskiner.

Under angrepene fredag, lørdag og søndag i dagslys skjøt amerikanerne ned 350 tyske jager-fly og mistet selv 91 bombefly. Det deltok et flypersonale på over 4.000 menn i raidene. I oktober måned har De forente Staters bombefly kastet over 4.400 tonn bomber mot tyske mål og nedlagt 450 tyske jagerfly. Dette er opplyst av sjefen for det 8. amerikanske flykorps i Storbritannia, general Ira T. Eaker.

Fasitt. Det nå nå anses som bevist at de allierte luftstridskrefter vestfra kan nå det tredje rikets mest fjærrliggende områder. Det området som amerikanerne bombet lørdag ligger mellom 1.000 og 1.500 km. fra England.

ØSTFRONTEN. Ca. 100 divisjoner er innviklet i den kraftige russiske høstoffensiven, og det utkjempes stadig voldsommere kamper mellom alle våpensorter.

Hvit-Russland. Sovjet-armeene kjemper seg stadig hurtigere fram mot nekkalstillingene mellom Vitebsk og Gornel og mot de baltiske grenseområdene vest for Nevel og Volchov. Det raser heftige kamper på veiene som fører til Vitebsk. Distriktshovedstaden Liosno, på jernbanelinjen Vitebsk - Smolensk, 45 km. sydøst for Vitebsk, er erobret. Russiske fortrupper står ikke fullt 24 km. fra byen. Gornel er nå sterkt truet av to russiske kiler fra nordøst og øst. Russene har erobret den siste jernbanestasjon av betydning på jernbanelinjen Brjansk-Gornel, 20 km. øst for Gornel.

I Berlin blir det fremhevet at slaget i Nevel-området er avgjørende. En autoritativ kommentator sier at hele den tyske front i nord får sin skjebne avgjort der.

Kampene om Kiev. Kiev trues av omringning fra nord og syd, og de russiske knipetangarmene lukker seg om byen. Tungt russisk artilleri har bombardert byen i flere døgn. Tyskerne forsvarer seg hardnakket, men det antas at et russisk gjennombrudd forestår. Tyskerne er klar over alle de farer som truer deres front hvis Kiev faller. De gjør omfattende forberedelser for å holde retrettveien fra Kiev vestover åpen, og en melding sier at de allerede har begynt evakueringen av sivilpersoner fra byen. Meldinger fra Moskva sier at slaget er et av de største og blodigste i krigen.

Over Dnjepr. I de siste døgn er den ene russiske divisjonen etter den annen fergat over Dnjepr mellom Kiev og Kremensjog. 8 russiske divisjoner kjemper nå på Dnjeprs vestbredd. Brohodet ved Perejaslavl er på sine steder allerede så dypt at tyske granater kan ikke lenger nå fram til Dnjepr. Russerne har transportert over flere av sine Mammut-tanks, og disse panserkolossene åpner veien for infanteriet. Det er voldsomme luftkamper over slagområdet.

Ved Kremensjog presses den tyske forsvarslinjen under harde kamper tilbake over slottene vestenfor Dnjepr-buen. På dette frontavsnittet avtegner seg stadig tydeligere en omringningsaanvendelse i retning mot Svartehavet og Dnjeprs munding.

Fasitt for kampene om Dnjepr-overgangene er: Det farligste stadium i overgangen er forbi. Dnjepr-linjen er iferd med å bryte sammen, og de tyske stillingene nede i syd er langt fra sikre.

Desperat krigsforsøk. I forsøkene på å avverge et fullstendig sammenbrudd av Dnjeprlinjen kaster den tyske overkommando ¹⁹⁴ alle de reserver den har. Blant dem er de såkalte alarm-bataljoner, som blir satt hurtig sammen like bak fronten av arbeids- og ingeniør-tropper. Moskva melder at hitler lørdag utstedte følgende dagsordre: "Stillingene ved Dnjepr må holdes for enhver pris. Alle som forsøker å trekke seg tilbake vil bli skutt". Tyske offiserer fortalte sine folk: "Bak våre linjer er det spesielle SS avdelinger. De vil skyte enhver som forlater sin post".

Tanan. Marsjal Tinosjenkos divisjoner har likvidert fienden for godt på Taman-halvøya, og 20 sovjet-divisjoner er frigjort for andre oppgaver. De siste operasjoner i Kaukasus kostet tyskerne 20.000 falm, 3.000 fanger og veldig materialtap. Krim-armeens stilling forverres stadig.

Kommentar. News Chronicles Moskva-korrespondent, Paul Winterton, skriver lørdag: "Intet er umulig. Ingen vei er ufremkommelig. Det er ikke bare den brede, hurtigflytende Dnjepr som er overskredet av de russiske tropper som om den var en smal kanal. Men i nord er også kratt- og skogforsvarslinjen omkring Nevel gjennombrutt i et overraskende angrep, og i syd har russerne tilintetgjort de gjenværende tyskere i Tanan-halvøyas sumpige vannmarker. En minneverdig dag. Til og med russerne og utvilsomt også tyskerne var overbevist om at sommeroffensiven nå var slutt, og at en hviletid begynte før vinterfelttoget. Men vi tok alle feil - unntagen den russiske overkommando. Det fremgår tydelig at den akter ikke å gi de vaklende tyske armene noe pusterum. Alt er nå mulig".

News Chronicle skriver i sin leder lørdag: "Fremgangen utgjør en umiskjennelig utfordring til de vest-allierte om at de nå må ivareta de gunstige muligheter som er skapt for å gjøre en fantastisk bruk av sitt strategiske initiativ og synkronisere store vestfrontoperasjoner med de imponerende begivenheter på Ostfronten".

General Mason: "Gjenerobringen av Taman-halvøya har revet bort de siste rester av Tysklands ergjerrige planer. Så lenge det var tyskere i Voronesj, var Moskva truet. Så lenge de sto ved Donets var Volga truet. Så lenge de sto på Taman-halvøya hadde de et brohode for videre fremstøt etter oljen i Kaukasus. Alt dette er nå forbi. Tyskernes storartede strategi fikk det første knekk under slaget om Storbritannia. Den fikk igjen et knekk under fremstøtet for et springbrett til Østen i slaget ved El Alamein. Nå er den til slutt blitt tilintetgjort i Russland."

Fasitt. Britiske krigskorrespondenter i Moskva telegraferer at den sovjet-russiske hastoffensiven overtreffer langt den nylig avsluttede sommeroffensiven i kraft og styrke, og at den russiske overkommando etter alt å dømmes fører uthvilte armeer i ilden. Men antar at den nylig fullt oppsatte vinterarmeen er iferd med å tre i aksjon.

DET FJERNE ØSTEN. Allierte styrker har okkupert Villa på Colombangara-øya, japanernes viktigste flybasis på Salomonøyene. Japanerne etterlot seg store mengder utstyr.

NORGE. Det britiske admiralitet meddeler: Britiske ubåter av en spesielt liten type, de såkalte "tygg"-ubåter, har rettet et angrep mot de største typene av den tyske slagskipsflåten, som lå i Altafjord. Slagskipet Tirpitz ble skadet under va-angrepet. Angrepet ble utført den 22. september. Fotografier som ble tatt fra luften, viser Tirpitz omgitt av tykk olje, som dekket fjorden over en strekning av over 2 mil fra ankerplassen. Det er ingen tvil om at angrepet var vellykket. Tre av ubåtene er ikke vendt tilbake og må anses for tapt.

I en kommentar til den britiske flåteaksjonen utanfor Bodo den 4. oktober betegnes aksjonen som et forsøk på å røke ut den tyske slagskipsflåten, som befinner seg i Nord-Norge. De allierte er nå så sterke at en tvokamp med de tyske slagskipene uten tvil vil falle fordelaktig ut. Tirpitz & co. vil vel nærmest begå selvsord, hvis de våger seg ut, mener man.

JERNEVEIULYKKEN VED BJØNDALEN. Det viser seg at meldinger om 30 - 40 omkomne tyskere ikke medfører riktighet. 3 tyske soldater og ingen sivile omkom ved ulykken. 28 personer, derav 2 sivile, ble hardt såret og innlagt på Drammens sykehus. Når det kunde gå så bra ved en slik alvorlig avsporing, skyldes dette et etter forholdene enestående held. Således ble taket på den vognen som styrtet i elven revet av, hvorved det ble mulig for samtlige i denne vognen å redde seg ut.

BLIKKJE. Ritz konditorier er boykottet. Innehaveren er nasist og støtter Frontkjemperkontoret økonomisk.

RØRNE: Rosporten er i det siste blitt meget populær blant nasistene. Ikke minst synes fylkesmennene å sverne for denne sport. "Fylkesmann" Stenersen, Oslo, ble nylig avskjediget p.g.a. sin roing. Samme veien er det også gått med "fylkesmann" Vries Hassel i Hedemark. Etter at han i hast meldte seg ut av N.S. Og det er tegn som tyder på at rosporten griper om seg som en farsott blant de gjenværende "fylkesmenn". Også de geistlige avrighetspersoner - biskopene - har tatt årene fatt. Således har "biskop" Degfinn Zwiilmeyer i Hamar Bispedømme nylig oppnådd å bli avskjediget p.g.a. sin rosport.

Røverne er de mest foraktelige av alle nasister, hva enten det er bispestillinger eller andre, mere beskjedne stillinger de ror seg bort fra. Dermed de tror å kunne redde seg ved sine manøvrer tar de grunnlig feil. Uansett hvilket yrke eller hvilken samfunnsklasse de tilhører, skal vi vite å finne dem igjen den dag de skal stå til ansvar for sine gjerninger. Det skal ikke lykkes en eneste av dem å ro seg så langt bort at lovens lange arm ikke når dem.

OSLO. Klokken 15.00 idag ble en sivil nordmann skutt ned av en tysk soldat på hjørnet av Kongensgate og Karl Johan. Han fikk 4 revolverkudd i ryggen.

KRIGSKORS TIL SALGS. Har De lyst på et krigskors? Vi skal gi Dem tips om hvor De da bør henvende Dem.

N.S. Frontkjemperkontoret.

Oslo, 21/9-1943.

Herr Kaare Schillmann Skauset, Statspolitiet.

Gjennom en frontkamerat har jeg fått greie på at De har jernkorset II i miniatyr. Han sa at De hadde flere stykker, og jeg vilde være meget takknelig om De kunde overlate meg et. I tilfelle ring 27081.

Heil og sal

Bjarn Noreger.

ORD FOR DAGEN. Den tyske pressesjef, dr. Dietrich, sa 9. okt. 1941: "Vi kan idag med stolthet fastslå at hele Tyskland og Europa vil være fylt av dyp takknemlighet og grenseløs glede over at felttoget mot den sterkeste militærakt i verden, mot bolsjevikene, er avgjort!" Det var spesialmelding fra hitlers hovedkvarter, som ble bragt til Berlin i fly.

vvv vvv vvv